

Phim Tron

Tháng Bảy 2008

Hoa Thnh Đn - Ngh quy t 36 “Công Tác Đ i V i Ng i Vi t Nam n N c Ngoài” đã đi vào cu c s ng c a đ ng C ng S n Vi t Nam h n 4 năm r i mà nhà n c v n lu ng cu ng không bi t x trí ra sao.

S trí th c Vi t ki u v giúp n c v n ch đ m trên đ u ngón tay và s v n đ u t c a Vi t ki u, n m trong s ti n trên 5 t M kim g i v n c hàng năm, không đi vào các đ án kinh t l n mà l i t p trung ph n l n vào hai lĩnh v c b t đ ng s n và ch ng khoán t i Vi t Nam.

T i h i ngo i, ch tr ng c a đ ng CSVN “coi c ng đ ng ng i Vi t Nam n c ngoài là m t b ph n không tách r i c a c ng đ ng dân t c Vi t Nam” b các c ng đ ng ng i Vi t l nh nh t. Lá C Vàng 3 S c Đ , t ng tr ng cho Lý t ng T do và Dân ch c a các Chính ph Qu c gia phi C ng S n mà Vi t Nam C ng Hòa tr c 1975 là đ i di n sau cùng i mi n Nam Vi t Nam v n che khu t lá c Đ Sao Vàng, đ i di n cho Đ ng CSVN và đ c đ ng này dùng làm “Qu c k ” cho Nhà n c C ng hòa Xã h i Ch nghĩa Vi t Nam.

Các cu c th m vi ng n c ngoài, đ c bi t t i Hoa K và Úc Đ i L i, c a các Lãnh đ o Hà N i luôn luôn b ng i Vi t ch ng đ i, b r t đ u i, b bêu x u.

Các cu c g p nói chuy n v i “Vi t ki u” c a nhóm Lãnh đ o Hà N i trong các chuy n đi này không quy t đ c nhi u ng i và ch di n ra n nh ng n i gi u kín.

Trong d lu n Qu c t , C ng đ ng Châu Âu, m t s Dân bi u-Ngh s M và các t ch c Ký gi Không biên gi i, Nhân quy n, Tôn giáo, Lao đ ng M v n không ng ng lên án Vi t Nam t i p t c đàn áp các nhà đ u tranh dân ch , đòi t do, và h n ch các quy n t do Tôn giáo và T do ngôn lu n.

Ngay t i M , chính quy n C ng Hòa c a T ng Th ng George Bush, dù đã b Vi t Nam ra kh i danh sách các n c đáng quan tâm đ cho Vi t Nam đ đ i u ki n gia nh p T Ch c Th ng M i Th Gi i (World Trade Organization, WTO), v n ch a coi Vi t Nam đã h i đ đ i u ki n đ đ c h ng các quy n l i kinh t c a M dành cho các n c có n n kinh t Th tr ng.

Nguy n T n Dũng, trong chuy n th m h i Tháng Sáu v n ch a thuy t ph c đ c T ng Th ng Bush mau chóng nhìn nh n Vi t Nam có n n kinh t th tr ng đ Qu c H i M b phi u đ ng ý cho Vi t Nam đ c h ng quy ch u Đ i Thu Quan Ph C p (U.S. Generalized System of Preferences - GSP - Program).

Ch ng trình u đ i quan tr ng này c a Hoa K đ c s ng h r ng r i c a l ng đ ng trong Qu c H i cho phép t năm 1974 và cho đ n nay đã dành u tiên cho kho ng 5,000 lo i hàng hóa nh p vào n c M không ph i đóng thu nh m m r ng s l a ch n cho K ngh và khách hàng Hoa K , đ ng th i t o c h i m mang kinh t cho các n c kém m mang nh Vi t Nam. T i sao nh th ?

B i vì, Vi t Nam v n ch a bi t làm kinh t theo các tiêu chu n c a n n kinh t T b n ch nghĩa d a trên n n t ng công b ng, trong sáng, ngay th ng và có lu t pháp b o v . Đ ng CSVN t đ cao Vi t Nam có Nhà n c pháp quy n, nh ng l i là m t trong s các n c có m c đ vi ph m lu t do mình làm ra, và hay thay đ i Lu t tùy theo nhu c u c a mình cao nh t trong khu v c Đông Nam Á.

Vi t ki u hay ki u h i

V m t Vi t ki u, ta hãy nghe m t s ti ng nói c a nh ng ng i trong cu c:

“**Ông Đ ng L ng Mô** - Vi t ki u n Nh t cho r ng, chính các th t c quá phi n hà là đi u khi n các ki u bào ng i ng n. Tuy nhà n c đã có chính sách cho Vi t ki u thu c nhóm đ i t ng là nhà văn hóa, nhà khoa h c, ng i đ u t lâu dài t i Vi t Nam, ng i có công đóng góp cho đ t n c... đ c mua nhà t i quê h ng cách nay h n sáu năm nh ng vi c tri n khai ch m và ch a sâu r ng đ n t ng s ngành, đ a ph ng. Mua đ c m t cái nhà m t th i gian h n 4 năm nh tr ng h p ông Đ ng L ng Mô v n còn đ c xem là ‘nhanh’. Nhu c u mua nhà c a Vi t ki u đã s t p trung Sà i Gòn nh ng đ n nay ch có kho ng 100 tr ng h p Vi t ki u đ c gi i quy t mua nhà trên đ a bàn thành ph .” (Báo Ng i Vi n X , 01 Tháng Giêng 2008)

Theo báo cáo chính th c c a B Xây D ng, sau ch ng đó năm, m i có 130 Vi t ki u đ c mua nhà, ph n l n t p trung Sà i Gòn. Nh ng mu n đ c mua nhà, Báo Hà N i M i (18 Tháng Giêng 2008) vi t: “Ng i Vi t Nam đ nh c n c ngoài mua nhà t i Vi t Nam thu c 4 nhóm chính là nhà đ u t , nhà khoa h c, ng i có công, ng i đ c phép v s ng n đ nh t i Vi t Nam. Nh ng ng i Vi t Nam đ nh c n c ngoài không thu c 4 nhóm đ i t ng trên nh ng đã v Vi t Nam c trú v i th i h n t 6 tháng tr lên cũng đ c s h u m t nhà . Hi n nay, nhi u bà con Vi t ki u ph n nh là g p khó khăn trong vi c mua và s h u nhà do Ngh đ nh s 90/2006/NĐ-CP không quy đ nh c th các đ i t ng nào đ c s h u nhà t i Vi t Nam.”

Ông Phan Thám - Ch nhi m y ban v ng i Vi t Nam n c ngoài Sà i Gòn: “Chính sách v thu hút chuyên gia trí th c Vi t ki u đóng góp xây d ng đ t n c, chính sách nhà đ t ch m xây d ng và tri n khai th c hi n làm n n lòng nhi u ki u bào n c ngoài. Thông tin hai chi u gi a ki u bào và trong n c ch a t t, ch a k p th i, chuyên gia trí th c Vi t ki u chuyên môn cao r t nhi u nh ng tr ng h p nào phù h p v i nhu c u trong n c, c n l c l ng chuyên gia tham gia công vi c gì, đâu, v n không rõ. M t s tr ng h p trí th c Vi t ki u đã v n c song vi c b trí s đ ng không phù h p v i kh năng, s tr ng, m t s n i l i có cách nhìn thái đ đ i x ch a t t, đi u ki n môi tr ng làm vi c ch a thu n l i. Chính vì v y s đóng góp c a ki u bào nh t là l c l ng trí th c chuyên gia ch a t ng x ng v i ti m năng v n có v i k v ng c a đ t n c và v i mong mu n c a chính nh ng ng i xa mu n v đóng góp v i quê h ng.” (Báo Ng i Vi n X , 01 Tháng Giêng 2008)

GS. Tr n Văn Đoàn - Giáo S Đ i H c Qu c Gia Đà Loan, Ch t ch H i Tri t H c Châu Á, hi n là giáo s th nh gi ng c a nhi u tr ng đ i h c hàng đ u trên th gi i. Ông nói v i Báo Đ i Đoàn K t ngày 25 Tháng B y 2008: “Tôi cho r ng có r t nhi u lý do khi n cho vi c thu hút Vi t ki u v n c ch a đ t hi u qu nh mong mu n cũng nh ch a t ng x ng v i ti m l c c a Vi t ki u. V tâm lý, Nhà n c ch a hoàn toàn tin t ng vào Vi t ki u và Vi t ki u cũng còn dè d t tr c thái đ c a Nhà n c. Theo quan sát c a riêng cá nhân tôi, văn hóa Vi t ch a th c s tr ng d ng trí th c. Trong quá kh ta có k sĩ, nh ng th c ra k sĩ h i x a ch là t ng l p

công ch c. Không thi đ u làm công ch c, hay thôi làm công ch c thì đi d y h c (các th y đ). Thành th mà nói, ngay c trong n c, chúng ta cũng ch a có l i nhìn m i v trí th c. Đây là s khác bi t t i sao trí th c Vi t ki u (đ c hu n luy n Tây ph ng) v n t do h n, dám phê bình h n, hay làm theo ý thích c a mình h n, khó mà v làm vi c Vi t Nam.”

Giáo S Đoàn nói ti p: “Nhà n c v n ch a có m t chính sách minh b ch và xác đ nh đ i v i đ i ngũ Vi t ki u. H u h t các chính sách v n th ng ‘b ’ thay đ i và th m chí ch a h n đ c th c thi, nh t là c các đ a ph ng. Bên c nh đó, v c h i, b máy t ch c, thích nghi, n c nhà v n ch a đ c h i, cũng nh đ i u ki n đ làm hay nghiên c u khoa h c tiên ti n, nh lĩnh v c công ngh khoa h c, sinh h c tân ti n. V môi tr ng, Vi t ki u nói chung và trí th c nói riêng có th v th m Vi t Nam hay làm vi c ng n h n, nh ng ch n l a l i hay không còn tùy thu c vào môi tr ng s ng. Hi n Vi t Nam còn thi u nhi u c s h t ng khó có th thu hút gi i tr quen cu c s ng Âu M .”

Báo Hà N i M i vi t trong s ra ngày ngày 4 Tháng B y 2008: “Sau khi n c ta đ i m i công tác v n đ ng ng i Vi t n c ngoài theo tinh th n Ngh quy t 36 c a B Chính Tr (năm 2004), s quan tâm c a ki u bào đ i v i T qu c có nhi u chuy n bi n tích c c.

Tuy nhiên, n u xét trên khía c nh đóng góp ch t xám thì còn khá khiêm t n, m i năm ch có kho ng 200 ng i v n c gi ng d y ho c tham gia nghiên c u khoa h c. Năm 2007, ki u h i “ch y” v n c nhà đã lên t i 10 t USD nh ng s Trí Th c Khoa H c (TTKH) tr v l i ch a đ c nh mong mu n. T i sao v y?

Theo y ban v ng i Vi t Nam n c ngoài, hi n có kho ng 400,000 chuyên gia, trí th c ng i Vi t đang sinh s ng n c ngoài, trong đó t i M là kho ng 15 v n, Pháp 4 v n, Ca-na-đa kho ng 2 v n. Trong h u h t các ngành, lĩnh v c mũi nh n, đ án công ngh cao, hàng không vũ tr ... đ u có m t chuyên gia ng i Vi t. N u phát huy t t, l c l ng này s có nh ng đóng góp tích c c cho xây đ ng đ t n c.

Tuy nhiên, đóng góp c a trí th c ki u bào v i đ t n c còn h n ch so v i kh năng và yêu c u. H u h t h v n c làm vi c trong lĩnh v c nghiên c u, đào t o, s ít làm qu n lý, h p tác theo hình th c ng n ngày, t tíc, k t h p th m thân nhân v i vi c gi ng d y, h i th o và quan h ch y u là v i các tr ng ĐH, vi n nghiên c u. S ít v n c theo l i m i trong các ch ng trình h p tác song ph ng. Có r t ít chuyên gia Vi t ki u đ u ngành v n c và h u nh không có tr ng h p nào đ c ghi nh n là đã th c s làm chuy n bi n r r t ho c t o đ u n trong m t ngành, m t c quan nghiên c u. M t s TTKH Vi t ki u đã nói r ng, thi tho ng h ch v n c ít hôm, còn không th v n c làm vi c đ c do thi u tr m tr ng c s v t ch t, môi tr ng khoa h c cũng nh nhi u đ i u ki n thi t thân liên quan đ n sinh ho t gia đình. Đ i u này thì b n thân các TTKH trong n c đ ng c m h n bao gi h t.”

Báo Hà N i M i vi t ti p: “T i m t h i th o g n đây, TSKH Tr n Hà Anh, CLB Khoa h c kĩ thu t ng i Vi t Nam n c ngoài đã nêu ra 6 nguyên nhân làm h n ch s đóng góp ch t xám c a chuyên gia, trí th c ki u bào hi n nay. V n đ đ u tiên đ c ông đ c p là t n t i trong vi c gi i quy t hòa gi i, hòa h p và đ i đoàn k t dân t c.

TSKH Tr n Hà Anh cho r ng, m t trong nh ng y u t quan tr ng nh t đ th c hi n hòa h p và

đi đoàn k t dân t c là ch t l ng ng x c a cán b các c quan chính quy n, nh t là cán b ph trách. Ngoài ra c n phát huy ch đ dân ch và c súy cho m t n n văn hóa dân ch, theo đó m i ng i bi t l ng nghe và tôn tr ng ý ki n c a ng i khác và có thái đ ôn hòa, m m m ng đ i v i nh ng ý ki n ‘trái chi u’ v i mình...”

M t bài báo khác c a Tác gi Vũ Gi n, Vi t ki u Th y s , đ ng ngày 22 Tháng Năm 2008 có nh ng đ o n gi i thích t i sao Hà N i ch a bi t tr ng nhân tài nh : “Theo ông Nguy n H u Th , nguyên Tr ng ban t t ng, Văn hóa trung ng, nguyên tr lý T ng Bí Th đã phát bi u: Nhân tài ngoài Đ ng, ph i đ t đ u c mà tìm, trân tr ng mà m i, ch đ ng hy v ng hô hào là h s t ra đ u. H có nhân cách, và có nhi u vi c đ làm... Đ c ‘Chi u c u hi n’ c a các b c Minh quân thì th y các v Vua th i x a r t nhún nh ng, khiêm t n khi ti p xúc v i ng i tài” (GS. Nguy n đ ng H ng đã ghi trong bài vi t v “Vi c s d ng nhân tài hi n nay VN”....)

“Tr c tiên, xin trích ý ki n c a GS Đ ng Qu c K (VK Pháp) phát bi u m t cu c h i th o trí th c VK t i Hà N i: “Trong th i gian khá lâu, vi c s d ng chuyên gia VK ch gi i h n trong ho t đ ng riêng l , nh tham gia, ch trì séminaires chuyên đ , có tính ch t cá nhân h n là chuy n giao ki n th c có quy mô lâu dài. Các đ ng nghi p trong n c có xu h ng ch ch đ i chúng tôi tìm h c b ng cho SV đ đi du h c, ho c tác đ ng các c quan n c ngoài m i anh em tham gia nghiên c u, gi ng d y, ho c ch đ ng lo li u vi c thi t k đ án, làm h s xin tài tr . N u ch chú tr ng đ n khía c nh này, thì th c là lãng phí trí tu ”. Đ ng nh GS Nguy n Đ ng H ng đã vi t “Tôi cho là lãng phí nguyên khí qu c gia là ph ng h i đ n T ng lai c a c dân t c...”

“... Hi n nay tình tr ng này v n ít thay đ i, cũng nh t duy ‘sính ngo i’ mà Tr n Trung đã vi t trong bài ‘Thu hút ch t xám VK, c n đ i m i t duy’ đ ng trên m ng VietNamNet, 19 Tháng Tám 2005: ‘M t s v n có t t ng sính ngo i, chuyên gia da tr ng t t h n chuyên gia g c VN, nên m i không nh n VK có tâm huy t đ nh n chuyên gia n c ngoài. H không bi t r ng các chuyên gia da tr ng nhi u khi l i chính là h c trò c a các VK t i tr ng ĐH n c ngoài’, hay Ph m Nguy n cũng đã ‘r t b c xúc khi th y m t th c tr ng hi n nay là nh ng VK g i ki u h i, hay mang v n v đ u t thì đ c hoan nghênh, bi u d ng r m r , còn nh ng VK có tâm huy t, đ m trí tu c a mình đ ng góp cho T qu c, l i không m y đ c quan tâm.’”

Giáo d c hay ngu dân?

Trong lĩnh v c giáo d c, có l ch a có Nhà Trí th c Vi t ki u nào đã đ ng góp nhi u cho n n giáo d c Vi t Nam b ng Giáo s , Ti n s Khoa h c Nguy n Đ ng H ng. Tr c khi v h u năm 2007, Ông t ng là Giáo s Tr ng tr ng Đ i h c Liège, B và t ng là Ch Nhi m các ch ng trình Cao h c B & Vi t t i ĐH Bách khoa Sài Gòn.

Sau h n 12 năm t n t y giúp đào t o nhi u chuyên viên c p cao v Khoa h c cho Vi t Nam, Giáo s H ng đã có nh ng nh n xét bu n n n v n n giáo d c hi n nay c a nhà n c C ng s n nh sau:

“Tôi và ph n đông các giáo s ngo i qu c r t kh tâm v tr ình đ ngo i ng , s y u kém v th c t p nh t là t duy th c ti n, thói quen l i, tính th đ ng c a h c viên, và cu i cùng là s gi i h n c a ki n th c ph thông c a h c viên... Ta đ ng tr giá cho nh ng ch n l a sai l m trong các qu c sách v giáo d c và đào t o b t đ u đã trên ba th p k qua! Tôi có c m t ng đã có nh ng ph n ng ng c không ng đ c, mà nguyên do là các ch ng tr ình d y nh i nhét

hi n nay t i Vi t Nam.”

“Năm nào tôi cũng t ch c ph ng v n tr c ti p, ki m tra ngo i ng nói và nghe, ki m tra cách ng x , nh t là hi u bi t ph thông c n thi t cho m t thanh niên t t nghi p đ i h c... Tôi đã th y m t tình tr ng khá ph bi n là h không quan tâm đ n l ch s dân t c Vi t Nam, không đ ý các danh nhân đ t Vi t... Có em b o v i tôi là Tr n H ng Đ o đã chi n th ng quân Minh, Lê L i đã đ i th ng quân Thanh, Nguy n Hu đã phá tan quân Mông C !!! Tôi l y làm l là ngay c l ch s hai cu c kháng chi n ch ng Pháp và ch ng M h cũng r t l m ... Hi u bi t v đ a lý, l ch s các n c khác thì kh i ph i nói... G n 15% h c viên đã b o v i tôi r ng Canada là thành viên c a Liên Hi p Châu Âu, g n 40% c nghi Th y Sĩ đã là thành viên t lâu và ch ch ng 5% k đ ng tên các thành viên sáng l p... Tôi có c m t ng h không thích đ c l ch s, h c đ a lý n a. R t nhi u em không bi t tên tu i danh nhân c a chính t nh mình c a chính làng mình! Hay là các giáo viên đ y s đ a quá t i hay đây là hi u qu c a s xu ng c p kinh kh ng c a trình đ giáo ch c trung h c?

Tóm l i, thanh niên Vi t Nam đang và còn r t nhi u khó khăn trên con đ ng h i nh p n u không s m c i t toàn di n và tri t đ n n giáo đ c. Vi c này c n m t quy t đ nh chính tr c p cao nh t. Và tôi không th l c quan hôm nay sau g n hai th p k lần l n v i vi c giáo đ c đào t o và nghiên c u khoa h c t i Vi t Nam... Tôi có c m t ng m t b ph n c a nhà c m quy n đ n đ n đã ý th c vi c này, nh ng ch a có ng i có đ tâm, đ t m thúc đ y, t ch c, tìm ra nhân s có kh năng cáng đ ng khâu th c hi n...” (Báo Ng i Vi n X , 03 Tháng Tám 2006)

“Cái bu n c a tôi là t duy Vi t Nam nói chung ch a đánh giá đ ng m c th nào là đ ng c p qu c t th c s . Bi u hi n th c t c a đ ng c p qu c t chính là đào t o th c ch không ph i đào t o o. Mu n có tr ng Đ i h c đ ng c p qu c t , tr c h t các th y tham gia gi ng đ y ph i th c s có đ ng c p qu c t . Mu n có đ ng c p qu c t ph i có m t th i gian dài c xát v i nghiên c u khoa h c, chung đ ng lâu năm v i phong cách gi ng đ y qu c t . Không th đ ng t i Vi t Nam, đ c giáo trình c a m t tr ng Đ i h c qu c t , tìm cách b t ch c gi ng l i, r i b o đây là qu c t ! C xát v i trình đ qu c t đòi h i quá trình h c t p dày công, kh luy n lâu năm, nh t là th c hi n nh ng công trình nghiên c u khoa h c đ c qu c t công nh n, đ ng t i th ng xuyên nh ng công trình này trên các t p chí qu c t , có ban khoa h c qu c t th m đ nh, tham gia th ng xuyên nh ng h i th o khoa h c qu c t ...”

“Tôi nghĩ ông B tr ng đã th y và nhà giáo nghiêm túc c a Vi t Nam, các Vi t ki u tâm huy t đã th y và có ý ki n. Chính tôi đã cùng 19 giáo s Vi t Nam và Vi t ki u đ ng ký m t v n b n có tên là ki n ngh Hoàng T y nh m ch n h ng n n giáo đ c Vi t Nam. Bây gi nói thêm, tôi th y nó... nhàm. T i sao lãnh đ o tuy l ng nghe tr n tr ng nh ng ti p thu th c hi n l i quá ch m và không có đ t phá? N n giáo đ c xu ng c p đã quá lâu. T duy h c o đã th m nhu n qua m t qu n th i gian quá dài nên s ti p thu th c hi n c a lãnh đ o cao c p r t khó bi n thành m nh l nh c th , chuy n v thu c c p c a mình.” (Báo Ng i Vi n X , 10 Tháng Tám 2006)

Nh n xét c a Ti n s H ng đã cho th y t i sao Vi t Nam l i có t n n b ng gi , ng i th t và ng i không h c cũng có th mua đ c b ng, k c b ng Ti n s . Vi t Nam cũng áp đ ng ch đ cho “h c t i ch c” cho cán b , đ ng viên đ có b ng c p mà không ph i đ n tr ng nên m i

có n n b ng thì nhi u mà ki n th c có ch ng bao nhiêu. B i vì m c đích c a ch đ này là đ cán b , đ ng viên có lý do đ đ c tăng l ng, lên c p còn có làm đ c vi c hay không l i không quan tr ng nên n n ch y ch c, ch y quy n, bè phái, băng đ ng m i sinh sôi n y n t trên xu ng đ i.

Hãy nghe Ti n s Nguy n Đ ng phát bi u khi đ c h i n u đ a v B tr ng Giáo d c c a Vi t Nam, ông s làm gì đ c i thi n n n giáo d c hi n nay: “Nh ng th gi thuy t là B tr ng, tôi s làm gì tr c tiên? Có l phi vi c đ u tiên phi làm là thay đ i ít nh t 50% nhân s , sa th i nh ng ng i thi u trách nhi m, ch gi l i nh ng ng i tâm huy t, thành l p ngay m t t p th các đ ng nghi p bi t x thân cho công cu c đ i m i toàn di n n n giáo d c Vi t Nam, l y th c h c làm c s cho t t c nh ng ch n l a quy t li t c n phi có...”

“...Đ i m i không th n a v i, không th quay l ng v i th c t , v i s th t. Mu n đ c v y, phi xây đ ng cho đ c các phong trào qu n chúng ch ng tham nhữg, đ y lui tiêu c c, ch n l a đ ng ng i đ giao phó tr ng trách. Tôi không hi u t i sao ta l i có c ch ‘c c u’ tr c r i m i đ ào t o sau? Ngay trong bu i đ u c a giai đ o n đ ng n c các vua đ t Vi t cũng đã nghĩ đ n t ch c thi c nghiêm túc đ tuy n ch n ng i tài ra làm quan, ng i tài có th đ n b t c t đ u, giai c p quý t c hay nông dân t m th ng. Tôi không hi u đ c t i sao truy n th ng tuy n ch n nhân tài ngàn năm l ch s cao đ p này l i b l ng quên không kèn không tr ng theo h ng t t h u không gi ng ai, nh hi n nay n c ta?”

“Nhà báo h i, theo tôi v n đ u tiên gi i quy t trong tình hình hi n nay à? V giáo d c ph thông, sau k thi tuy n vào Cao đ ng và Đ i h c, sau nh ng phát hi n gian l n có t ch c và có qui mô l n, báo chí đang nói nhi u v nh ng gì c n làm ngay và tân B tr ng đã có nh ng ph n ng đáng tr n tr ng. đ đây tôi xin ch đ c p đ n lĩnh v c giáo d c đ i h c, chuyên môn c a tôi. Tôi xin có b n đ xu t c th mà ba trong đó ch c n có quy t tâm là có th làm ngay, không c n thêm ngân sách cho n n giáo d c:

1. Đ p b các h đ ào t o khác, ch gi m t h đ ào t o chính quy. Vì nh h t i ch c còn t n t i là còn khuy n khích h c ‘d m’. V i h giáo d c th ng xuyên, tôi đ ng ý đó là nhu c u c a m i ng i. Nh ng nó không đ ng nghĩa v i vi c c p b ng t ng đ ng v i h chính quy mà trên th c t th i gian theo h c cũng nh ch ng trình đ ào t o không th so sánh đ c. Đ khuy n khích vi c b túc hi u bi t th ng xuyên cho m i l a tu i, cho nh ng ng i có thi n chí trau đ i ki n th c hay chuyên môn, ch nên c p ch ng ch khuy n khích. Các n c phát tri n trên th gi i không có nhi u h đ ào t o nh Vi t Nam. C n c n tr v m t h giáo d c duy nh t: h chính quy. B i b h t i ch c s ch m đ t đ c th m tr ng bán b ng, mua b ng, h c gi b ng th t, ch y đ a theo b ng c p, ki m b ng đ gi gh ...

2. Nhanh chóng k t h p gi a nghiên c u khoa h c và giáo d c đ ào t o. Vi t Nam là m t n c nghèo mà ‘ch i sang’. Nh mi n B c có nhi u trung tâm nghiên c u, nh ng không có ai th m đ nh hi u qu nghiên c u; nghiên c u không đ i vào th c ti n và không có hi u qu . Có nhi u nhà nghiên c u r t gi i nh ng không đ gi ng đ y, nh th là hoang phí. Không gi m l ng, nh ng yêu c u giáo s gi ng đ y b ra 40-50% th i gian đ nghiên c u, vi t l i giáo trình... Không b nhi m thêm các nhà nghiên c u t i các Vi n mà t o đ i u ki n cho các nhà nghiên c u đ c gi ng đ y, các giáo s đ i h c có th i gi nghiên c u khoa h c. Đã có l n tôi đ ngh sát nh p B Khoa h c và V Đ i h c c a B GD&ĐT làm m t.

3. Đ cao tính qu c t trong nghiên c u khoa h c. Khuyn khích các nhà nghiên c u, các giáo s đ i h c đ ng t i các công trình trên các t p chí qu c t . Qu c t hóa các t p chí khoa h c Vi t Nam. M i các giao s qu c t , các Vi t ki u đ ng công tác t i các Trung tâm nghiên c u qu c t hay các tr ng Đ i h c t i các n c tiên ti n tham gia ch n l c các công trình đ ng t i. M i các Giáo s qu c t tham gia các ban b qu c gia ch n l a Giáo s hay Phó Giáo s . M i các giáo s qu c t tham gia các H i đ ng giám kh o các lu n án Ti n S trình t i Vi t Nam.

4. V vi c thành l p Đ i h c đ ng c p qu c t , không ‘rót r u m i vào bình cũ’, mà thành l p m t tr ng hoàn toàn m i, m i v t duy sáng l p, m i v nhân s ban đ u, m i v thành ph n lãnh đ o...”

R t t i c, nh ng l i tâm huy t c a m t trong nh ng chuyên viên Giáo đ c Đ i h c hàng đ u v n ch a l t tại các Quan ch c C ng s n ít h c nên n n quy cóp, bán đ u bài thi, thí sinh b thi v n nhan nh n nh đã th y trong k thi vào Đ i h c trung tu n Tháng Tám năm nay (2008).

Nh ng chuy n khó c i

Đ bi t thêm nh ng “cái k khô” c a Nhà n c nói m t đ ng làm m t n o v i Vi t Ki u, ta cũng nên đ c m t s m t s m u chuy n “khó ch u” c a Vi t ki u đã đ c nêu trong Báo Sài gòn Gi i Phóng ra ngày 12 Tháng Ba 2007:

M t VK M than phi n: “Gia đình tôi có 5 ng i, l n nào v n c cũng v t v vì chuy n... visa!” còn m t VK Nh t thì h i th ng: “T i sao ng i Nh t vào VN không c n visa, còn ng i VN v chính quê mình l i đòi visa? Tôi v n c t 16 năm nay, lúc đó đ u còn xanh, tu i còn tr , v y mà đ n nay đ u hói, tóc b c, tu i cao, l m lúc cũng th y n n, m t h ng khi tr v n c ch v i th t c nhiều khê...”

H a sĩ Lâm Tri t, VK Ý k : “Tôi sinh s ng n c ngoài t lâu và lúc nào cũng nh quê nhà không nguôi, vì th dù đi đâu tôi cũng ch v tranh ca ng i v đ p quê h ng VN, đ n n i b nh ng k x u n c ngoài ch ng đ i d l m, nh ng vì tình yêu quê h ng, tôi b t ch p t t c . Năm 1990, tôi v thăm quê h ng, t đó đ n gi bay đi bay v nhi u l n và nay tu i cao r t mu n h i h ng v quê nhà, nh ng ng t n i làm th t c gi y t v t v quá...”

Lu t S Nguy n Ph ng Nam, VK Đ c, than phi n: “M i l n v n c, tôi có mang theo m t s sách lu t in b ng ti ng Anh, th nh ng b nhân viên ch n l i t i sân bay yêu c u ph i d ch ra ti ng Vi t m i đ c cho mang vào VN (!?)Tôi có m t s b n bè là VK đã v n c t 20 năm r i nh ng đ n nay v n là... VK ch vì ‘v ng’ các th t c nhiều khê! Chuy n b ng lái xe t ng là ‘chuy n nh ’ x ng i nh ng l i là ‘chuy n l n’ x ta, vì không đ c công nh n. Ông Nguy n L ng Dũng, làm giáo s n c ngoài su t m y ch c năm qua, v y mà khi v n c nay ph i l n l i đi xin... gi y phép hành nh !”

Tr l i câu h i vì sao NQ 36 c a B Chính Tr đ n nay v n ch a th t s đi vào cu c s ng? Ông Nguy n Ch n Trung, Ch nhi m y ban NVN NN Sài Gòn cho bi t: “ Nguyên nhân chính là do ch a có các v n b n h ng đ n th c hi n. Theo ông, đây là trách nhi m c a các ngành, các c p ch không ph i là hành đ ng ban n đ i v i VK... Đ ng ng i ‘m c a’ s t o c h i cho k x u tràn vào, quan tr ng là ta có bi n pháp qu n lý ch t ch , n u ai vi ph m s có lu t pháp x lý”.

Nh v y, ai là k đ ng phá ho i tình t dân t c, ch ng l i đoàn k t dân t c, không mu n “hòa

gi i xóa b h n thù” mà ch mu n ng i Vi t n c ngoài gi i ti n cho tiêu hay tình nguy n xin v n c đ cho đ ng s đ ng và cai tr ? Nh ng bài h c và kinh nghi m h p tác v i ch đ trong nh ng năm qua c a m t s Nhà Trí th c Vi t ki u nêu tên trong bài vi t này đã cho th y đ i ngũ c m đ u đ ng và nhà n c Vi t Nam v n ch a bi t m m t nhìn ra th gi i đ thay đ t duy và hành đ ng giúp dân, giúp n c.

Kinh nghi m c a h c cũng cho th y l p đ ng viên C ng s n c ng v lãnh đ o đ t n c Vi t Nam ngày nay ch a th t tâm mu n thi hành Ngh quy t 36 mà ch mu n dùng Ngh quy t này làm con m i đ gài b y Vi t ki u. Nh ng sau 33 năm s ng n c ngoài, tuy t đ i đa s ng i Vi t Nam đã th y rõ h n chân t ng c a đ ng CSVN nên dù n c đ c có b c đ ng cũng khó mà đánh l a đ c h và con cháu c a nh ng ng i đã b n c ra đi.